

UZNESENIE

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčekovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a Mgr. Jozefa Mačeja, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: [REDAKOVANÉ], bytom ako otec, zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, **matky:** [REDAKOVANÉ] zastúpená splnomocnencom: Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS s.r.o. so sídlom Hlavná 6, Šaľa, a **otca :** [REDAKOVANÉ] zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária BĀNOS & KŌŠŪTOVĀ, s.r.o., so sídlom Hlavná 979/23, Galanta, o **návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia**, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č.k. 12P/67/2021-110 zo 17. júna 2021, takto

r o z h o d o l :

- I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**
- II. **O p r a v u j e** záhlavie napadnutého uznesenia (Okresného súdu Galanta č.k. 12P/67/2021-110 zo 17. júna 2021) tak, že nesprávne uvedené priezvisko maloletej [REDAKOVANÉ] a nesprávne uvedené priezvisko matky maloletej „[REDAKOVANÉ]“.

O d ô v o d n e n i e

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým rozhodol tak, že: I. maloleté dieťa [REDAKOVANÉ] sa ponecháva v osobnej starostlivosti otca, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 12P/67/2021; II. matka je oprávnená stretávať sa s maloletou každý párny týždeň od piatka od 17:00 hod do nedele do 16:00 hod, každý nepárny týždeň od stredy od 17:00 hod do štvrtka do 18:00 hod s tým, že matka si maloleté dieťa prevezme od otca v mieste jeho bydliska a na tom istom mieste maloleté dieťa po skončení styku odovzdá otcovi; III. návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietá. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne ustanovením § 324 ods. 1 až ods. 3, § 325 ods. 1 a ods. 2, § 326 ods. 1 a ods. 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 a ods. 2, § 330 ods. 1 a ods. 2, § 360 ods. 1 a § 366 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“); 25 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZR“). Pri rozhodovaní o návrhoch oboch rodičov maloletej súd prvej inštancie vychádzal z podaných

návrhov, návrhu vo veci samej, rodného listu maloletej, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov na strane maloletej ako aj oboch rodičov z 8. júna 2021 a 15. júna 2021. Súd prvej inštancie mal za osvedčené, že maloletá [REDAKOVANÉ] pochádza z nemanželského vzťahu rodičov, ktorí od 24. mája 2021 nežijú v spoločnej domácnosti, kedy podľa udania otca matka maloletej vo večerných hodinách (v čase, keď bol otec v práci) opustila spoločnú domácnosť bez toho, aby mu oznámila kam a na akú dlhú dobu odchádza a maloletú zanechala v starostlivosti otcovej tety. Odchodu matky zo spoločnej domácnosti predchádzal konflikt rodičov, keď sa otec dozvedel o nadviazaní kontaktu matky s iným mužom, aj v spoločnej domácnosti rodičov. Po odchode zo spoločnej domácnosti matka oznámila, že sa zdržiava u svojho nového partnera v obci [REDAKOVANÉ] adresu pobytu odmietla uviesť. Práva a povinnosti rodičov k maloletemu dieťaťu doposiaľ súdom upravené neboli. Dňa 8. júna 2021 boli kolíznym opatrovníkom prešetrené pomery na strane otca maloletej, pričom zo správny kolízneho opatrovníka vyplýva, že otec žije spolu s maloletou [REDAKOVANÉ] v trojizbovom obecnom byte. Otec vyčíslil pravidelné mesačné náklady, zariadenie domácnosti bolo vyhodnotené ako štandardné a zodpovedajúce potrebám maloletého dieťaťa, ktoré má v byte vytvorený vlastný priestor pre svoje súkromie, ako i priestor pre pokojný spánok. V domácnosti otca má maloletá dostatok ošatenia ako aj hračiek. Hygienu domáceho prostredia bola vyhodnotená na dobrej úrovni. Otec maloletej dieťaťa je rozvedený, od 1. decembra 2008 je zamestnaný v spoločnosti [REDAKOVANÉ], v pracovnej pozícii vodič, v 1-zmennej prevádzke (pracuje na nočné zmeny), s priemerným čistým mesačným príjmom 1.200 eur až 1.300 eur. V čase plnenia si pracovných povinností starostlivosť o maloletú zabezpečuje stará matka zo strany otca, ktorá je starobná dôchodkyňa, býva v [REDAKOVANÉ]. Otec nevlastní žiadne majetok, vlastní osobné motorové vozidlo zn. Škoda Fabia. Okrem maloletej [REDAKOVANÉ] inú vyživovaciu povinnosť nemá. Zdravotný stav je primeraný veku. Maloletá navštevuje materskú školu v [REDAKOVANÉ], ošetrojúcou lekárkou je MUDr. [REDAKOVANÉ]. Podľa vyjadrenia otca, zdravotný stav maloletej je dobrý, je tiež v starostlivosti dermatológa MUDr. [REDAKOVANÉ] a alergológa MUDr. [REDAKOVANÉ]. Výdavky na dieťa sú primerané jeho veku (strava cca 100 eur; ošatenie a obuv vo výške 50 eur; hygiena vo výške cca 30 eur; lieky od dermatológa 20 eur štvrťročne). V prípade ochorenia maloletej rešpektuje odporúčania lekára a liečebný režim, maloletá má absolvované všetky preventívne prehliadky a povinné očkovania. Otec počas šetrenia pomerov uviedol, že odchodu matky zo spoločnej domácnosti matka maloletú nenavštívila, maloletej matka nechýba. Matka otca každý deň kontaktuje otca a informuje sa ako sa maloletá má, čo robí a žiada o zaslanie fotografie. Kolízny opatrovník konštatoval, že maloletá má v domácnosti otca vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie riadnej výchovy a starostlivosti a zo strany otca neboli zistené žiadne nedostatky svedčiacie o nedostatočnej starostlivosti o maloletú. Dňa 9. júna 2021 bolo vykonané šetrenie v domácnosti matky (šetrenie vykonal ÚPSVaR [REDAKOVANÉ]), kedy bola domácnosť uzamknutá a na zvonenie nikto neotváral dvere. Matka bola kontaktovaná telefonicky, uviedla, že sa nachádza v [REDAKOVANÉ] v domácnosti svojej matky. Dňa 14. júna 2021 sa matka osobne dostavila na úrad, kde uviedla, že tri týždne býva v [REDAKOVANÉ] u priateľa [REDAKOVANÉ], ktorý je slobodný a bezdetný. Bývajú v trojizbovom byte. Matka uviedla, že keď je jej priateľ v práci ona sa zdržiava v [REDAKOVANÉ] v domácnosti svojej matky. Matka je poberateľka rodičovského príspevku a prídavku na dieťa v sume 405 eur mesačne, iný príjem nemá. Okrem maloletého dieťaťa má vyživovaciu povinnosť k maloletemu [REDAKOVANÉ], ktorý bol zverený do osobnej starostlivosti jeho otca, plní si vyživovaciu povinnosť v sume 30 % zo sumy životného minima. Túto povinnosť si plní, s maloletým dieťaťom sa stretáva dvakrát v mesiaci a aj prostredníctvom sociálnych sietí. Matka má záujem sa stretávať s maloletou [REDAKOVANÉ] otec maloletej jej v tom bráni. Z takto osvedčeného skutkového stavu mal súd prvej inštancie za to, že v danej veci bolo dostatočne osvedčené, že sú tu dôvody na nariadenie

neodkladného opatrenia, a to najmä z dôvodu konfliktného vzťahu rodičov maloletej, ktorého následkom bolo opustenie spoločnej domácnosti matkou. Nezhody rodičov môžu negatívne vplývať na psychickú stabilitu a pohodu maloletého dieťaťa a mohli by ohroziť jeho zdravý duševný aj fyzický vývin. Rodičia maloletého dieťaťa nežijú opätovne v spoločnej domácnosti, aktuálne od 25.5.2021, kedy sa matka odsťahovala zo spoločnej domácnosti, pričom maloleté dieťa zanechala v domácnosti v čase, kedy bol otec v zamestnaní a privolala otcovu tetu. Od tohto obdobia zabezpečuje maloletemu starostlivosť otec, matka sa zdržiava u svojho priateľa v [REDACTED] resp. u svojej matky v [REDACTED]. Súd mal za osvedčené, že maloletá má v domácnosti otca, kde žije od svojho narodenia vytvorené väzby, zázemie, prostredie jej je známe, od septembra 2021 nastúpi do materskej školy. Zmena aktuálneho stavu by nebola v záujme maloletého dieťaťa a dieťa by bolo vystavené ešte väčšiemu stresu, akému je vystavené už vzhľadom na aktuálnu situáciu. Navyše, pomery na strane matky maloletého dieťaťa sa nepodarilo prešetriť. S poukazom na všetky zistené skutočnosti, neopomínajúc na útlý vek maloletej ako aj závery šetrenia pomerov na strane otca rozhodol súd o ponechaní maloletej v osobnej starostlivosti otca, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Pokiaľ ide o úpravu styku maloletej s matkou, aj v tomto smere bola daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov vzhľadom na odlišne prezentovanú situáciu rodičmi týkajúcu sa styku matky s maloletou. Súd poukázal na to, že maloleté dieťa má právo na oboch rodičov, je potrebné, aby s nimi trávil čas, v rámci ktorého mu budú venovať lásku, pozornosť a vychovávať ho. Styk maloletej s matkou preto upravil tak, ako je uvedené vo výroku II. uznesenia, k čomu poznamenal, že obaja rodičia majú právo podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa, pričom v rámci konania súd nemal za osvedčené, že život, resp. zdravie maloletého dieťaťa by boli ohrozené v prítomnosti matky. Záverom súd apeloval na oboch rodičov, aby sa snažili vyhýbať konfliktom, hádkam, osočovaniu a iných prejavov, ktoré by mali negatívny vplyv na vývoj maloletej. Rodičia by mali byť po rozchode schopní v záujme spoločných detí vzájomného kultivovaného správania sa, ktoré je základným predpokladom zdravej výchovy maloletých detí a ktorým deti získavajú aj pozitívny vzor pre riešenie konfliktných situácií v budúcnosti. Rodičia by mali byť schopní v záujme spoločných detí spolupracovať a rozchodovú situáciu by nemali zneužívať na zničenie vzťahu detí k druhému rodičovi, či dieťa využívať ako prostriedok na potrestanie druhého rodiča.

2. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podala v celom rozsahu odvolanie matka maloletej s návrhom na zmenu zamietnutím návrhu otca a vyhovením návrhu matky, t.j. zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky a úprave styku maloletej s otcom v nešpecifikovanom rozsahu. Odvolanie odôvodňuje poukazom na § 365 ods. 1 písm. f) CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP. Podľa názoru matky konajúci súd nesprávne zistil skutkový stav a pri rozhodnutí nezohľadnil najlepší záujem maloletého dieťaťa. Otec predložil súdu účelovo a zámerne skreslené, nepresné a nepodložené informácie, ktorých cieľom je navodiť dojem, že matka je psychicky labilná osoba neschopná postarať sa o vlastné dieťa. Matka odmieta akékoľvek tvrdenia otca o tom, že by počas spolužitia s otcom konzumovala alkohol. Matka poukazuje na okolnosti vzájomného spolužitia s otcom, majetnicke správanie otca, správanie otca kedy ju niekoľkokrát vyhodil zo spoločnej domácnosti. Práve správanie otca bolo dôvodom zlého psychického stavu matky, pocitom úzkosti, ktoré matka mala a z ktorých dôvodov bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení. Matka popiera tiež to, že by užívala lieky Xanax, ktorá skutočnosť je overiteľná ošetrovateľom, ktorý matka tieto lieky nepredpísal. Potvrdila, že v minulosti užívala lieky Trittico, kvôli problémom so spánkom. Nie je pravdou ani to, že sa mala matka údajne vzdať svojho prvorodeného dieťaťa. Jej syn z predchádzajúceho manželstva žije so svojim otcom v mieste bydliska, kde má zázemie. Matka si voči synovi plní vyživovaciu povinnosť, pravidelne sa stretávajú. Istý čas matka obmedzila kontakt so synom, avšak k tomu došlo len kvôli majetnickej povahe otca,

ktorý mal výhrady k styku matky so synom. Matka maloletú miluje, vyjadrila snahu postarať sa o ňu tak, aby jej vytvorila najlepšie podmienky pre zdravý vývoj. Tvrdenie otca o zanechaní maloletej v domácnosti otca je ďalším klamstvom. Počas spolužitia matka zabezpečovala starostlivosť o domácnosť, o maloletú ako aj otca. Otec sa však uvedené nevážil. Matka spochybňuje nielen majetkové pomery otca, ale aj jeho schopnosti postarať sa o maloletú. Otec pracuje na nočné zmeny, počas dňa spí. V noci ako aj počas dňa zabezpečuje starostlivosť o maloletú stará matka maloletej (otcova matka), avšak táto nemôže suplovať rodičov, pretože rodičia majú prvoradú povinnosť postarať sa o svoje deti. Pokiaľ ide o príjmové pomery, otec matku požiadal o finančnú výpomoc, na to aby prežil, čo nasvedčuje tomu, že ani po finančnej stránke nie je spôsobilý postarať sa o maloletú. Matka má dostatok času a priestoru starať sa o maloletú, vytvoriť jej zázemie a zabezpečovať jej potreby. Matka nikdy od maloletej neutekala ako tvrdí otec, pokiaľ sa tak stalo, len v dôsledku toho, kedy otec matku zo spoločnej domácnosti vyhodil. Od opustenia spoločnej domácnosti otec dlhodobo bráni matke v styku s maloletou, poukazuje na jeho vyjadrenia z komunikácie na internete, kde sám uvádza, že matku zničí, neumožní jej styk s maloletou, matku dehonestuje a uráža. Maloletá je vo veku, kedy pre zdravý vývoj potrebuje predovšetkým matku. Záverom dodala, že napadnuté uznesenie bolo vydané len na podklade účelových, vykonštruovaných a nepravdivých tvrdení otca maloletej. Otec sa o maloletú vzhľadom na charakter svojej práce nedokáže postarať, nemá vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o ňu, nemá čas venovať sa maloletej.

3. K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý sa nestotožnil s úpravou styku maloletej s matkou, tak ako rozhodol súd prvej inštancie. Súd pri dočasnej úprave nezohľadnil vzdialenosť bydlísk matky a otca (cca 300 km), čo vzhľadom na útlý vek maloletej nie je vhodné. Po vydaní napadnutého uznesenia kontaktovala kolízneho opatrovníka matka so žiadosťou o intervenciu pokiaľ ide o úpravu styku s maloletou, na čo kolízny opatrovník kontaktoval otca maloletej. Otec maloletej prezentoval návrh, ktorý podľa svojho udania dohodne s matkou, a to tak, že styk maloletej s matkou bude realizovaný každý druhý týždeň od stredy do utorka nasledujúceho týždňa.

4. K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletej, ktorý popiera pravdivosť všetkých matkou uvádzaných skutočností v odvolaní. Otec matku nikdy neobmedzoval pokiaľ išlo o jej voľný čas, nebránil jej v kontakte s kamarátkami. Matka opomenula uviesť to, že v čase, kedy údajne chodila do Žiliny za svojimi kamarátkami sa opakovane dopúšťala nevery. Dôvodom psychiatrického liečenia nebolo správanie otca, ale psychická nestabilita matky, čo vyplýva priamo z lekárskej správy. Matka zavádzala tiež v tom, že jej hospitalizácia trvala len 7 týždňov, pretože matka bola hospitalizovaná 12 dní. Pokiaľ ide o nevhodný obsah súkromnej konverzácie otca, otec prejavil ľútosť nad obsahom konverzácie, pripisoval to stresu a emóciám po odchode matky zo spoločnej domácnosti. Matka si psychofarmaká zabezpečovala sama, bez lekárskeho predpisu, tieto následne svojvoľne kombinovala. Otec zdôrazňuje, že ani prvorodené dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti matky, čo len odzrkadľuje postoj matky k rodičovským povinnostiam a jej záujem zastávať rolu rodiča v živote svojich detí. Popiera tiež, že by bol v nepriaznivej finančnej situácii. Suma 200 eur, ktorú od matky obdržal bola určená titulom výživného pre maloletú, otec nemal vedomosť z akého dôvodu matka zaslala takúto sumu. Otec má stabilné zamestnanie a príjem, vhodné podmienky, vie zabezpečiť podmienky pre zdravý vývoj maloletej. Popiera aj to, že by matke bránil v styku s maloletou. Po vydaní neodkladného opatrenia otec dodržiava rozsah styku matky s maloletou, dokonca matke vyhovel a umožnil jej styk aj nad rámec tohto rozsahu. Pokiaľ je maloletá v osobnej starostlivosti otca, otec matku pravidelne informuje o zdravotnom stave maloletej, o tom ako sa má, zasiela jej fotografie. Po odchode zo spoločnej

domácnosti otec dlhšiu dobu nevedel, kde sa matka zdržiava, preto mal pochopiteľne obavu zveriť maloletú matke. Nestabilita matky nasvedčuje aj správanie matky, ktorá v ostatnom čase prejavuje snahu vrátiť sa späť k otcovi a obnovenie spolužitia. Na druhej strane túto snahu podmieňuje výsledkom súdneho konania, z čoho možno mať dôvodné pochybnosti o skutočnej motivácii matky vrátiť sa do spoločnej domácnosti s otcom. Otec navrhuje napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - matkou maloletého dieťaťa (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

6. Predmetom prvoinštančného konania pod sp. zn. 13P/62/2021 je návrh otca maloletej [REDAKOVANÉ] na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu (*t.j. návrh vo veci samej*), súčasťou ktorého je aj návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha dočasného ponechania maloletej [REDAKOVANÉ] v osobnej starostlivosti otca, úpravy styku maloletej s matkou a určenia vyživovacej povinnosti matke tak, ako špecifikoval vo svojom návrhu.

7. Predmetom konania je súčasne aj návrh matky maloletej na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd rozhodol o dočasnom ponechaní maloletej v osobnej starostlivosti matky a upravil styk otca s maloletou v nešpecifikovanom rozsahu. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým o návrhoch oboch rodičov maloletej rozhodol tak, že maloletú [REDAKOVANÉ] dočasne ponechal v osobnej starostlivosti otca, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej (výrok I.); rozhodol o dočasnej úprave styku matky s maloletou (výrok II.); a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok III.).

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 111 písm. b) CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

10. Podľa § 111 písm. d) CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o styku s maloletým.

11. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 329 ods. 1 a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (ods. 1). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (ods. 2).

14. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

15. Podľa § 387 ods.1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. V zmysle čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2).

17. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

19. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

20. V zmysle čl. 5 ZR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

21. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd nariadiť, ak je potrebné, aby boli dočasne

upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovenie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť iba na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

22. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť nariadenia takéhoto opatrenia. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (*porovnaj Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010*).

23. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletých detí, ktorý je prioritný, nadradený akémukoľvek inému záujmu, ktorá skutočnosť vyplýva aj z vyššie citovaného čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu, je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením.

24. Podľa § 24 ods. 4 ZR o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

25. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že § 25 ods. 1 ZR uprednostňuje dohodu rodičov o úprave styku s maloletým dieťaťom. Predovšetkým od rodičov závisí, aby sa dohodli na tom, akým spôsobom sa budú s dieťaťom stýkať. Úprava styku maloletého dieťaťa s rodičmi tvorí špeciálnu zložku rodičovských práv, preto musí byť aj úprava tohto styku v záujme maloletého dieťaťa. Pri rozhodovaní súdu je potrebné otázku styku, jeho časové vymedzenie a miesto stretávania posudzovať veľmi starostlivo. Rozhodujúce sú okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa - jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v osobnej starostlivosti, denný režim, najmä so zreteľom na jeho školské, prípadne predškolské povinnosti, ale aj na strane jeho rodičov a to najmä ich vzájomný vzťah, ich časové a hospodárske možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa rodiča, ktorý ho nemá v osobnej starostlivosti a podobne.

26. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) a § 28 ods. 2 ZR, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri

ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

27. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, a dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne právne posúdil naliehavosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia, a o dočasnom ponechaní maloletej [REDAKOVANÉ] v osobnej starostlivosti otca a následnej dočasnej úprave styku matky s maloletou rozhodol správne, vychádzajúc z doposiaľ osvedčených skutočností.

28. Dôvodnosť potreby dočasnej úpravy pomerov medzi stranami bola daná tým, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, nevedia sa dohodnúť na osobnej starostlivosti o maloletú ako aj rozsahu styku maloletej s druhým rodičom (v tomto prípade s matkou). Konfliktná situácia medzi rodičmi pretrváva od opustenia spoločnej domácnosti matkou (t.j. od 24. mája 2021), rodičia sa nevedia pokojne dohodnúť na styku maloletej s matkou (ako aj výkone rodičovských práv ako takých), pretrvávajúce nezhody vedú k prehľbovaniu negatívnych postojov rodičov voči sebe, čo následne znemožňuje kooperáciu pri výkone rodičovských práv.

29. Pokiaľ ide o dočasnú úpravu osobnej starostlivosti o maloletú [REDAKOVANÉ], z osvedčených skutočností je zrejmé, že maloletá v súčasnosti žije spolu so svojim otcom v 3-izbovom byte v obci [REDAKOVANÉ], kde má podľa výsledkov šetrenia realizovaného procesným opatrovníkom vytvorené vhodné podmienky pre riadnu výchovu a rozvoj. Maloletá žije v spoločnej domácnosti s otcom od svojho narodenia, pričom až do 24. mája 2021 žila v spoločnej domácnosti aj matka maloletej, ktorej je teda prostredie v domácnosti otca známe. Od opustenia spoločnej domácnosti matkou zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú otec, pričom v čase, kedy je otec v práci je nápomocná otcova matka (stará matka maloletej) ako aj sestra otca, ktoré otcovi so starostlivosťou o maloletú vypomáhajú. Na strane otca neboli vo vzťahu k starostlivosti o maloletú zistené žiadne nedostatky. Otec je zamestnaný na riadny plný pracovný úväzok v spoločnosti [REDAKOVANÉ] (od r. 2004), s priemerným mesačným príjmom vo výške 1.200 eur, má teda stabilné zamestnanie a z neho plynúci pravidelný príjem, z ktorého zabezpečuje starostlivosť o maloletú i z materiálnej stránky. Prostredie, v ktorom maloletá žije od svojho narodenia možno považovať za stabilné, známe a bezpečné. V domácnosti otca ma vytvorené zázemie, citové väzby s rodinou otca, s ktorou maloletá prichádza do styku. Maloletá počnúc dňom 2. septembra 2021 nastúpi do Materskej školy v mieste bydliska, čo nasvedčuje o stabilite jej výchovného prostredia.

30. Naproti tomu pokiaľ ide o pomery na strane matky, z doposiaľ osvedčených skutočností vyplýva, že matka sa zdržiava striedavo u svojho partnera v obci [REDAKOVANÉ] ako aj u svojej matky v [REDAKOVANÉ]. Pokus o šetrenie pomerov u matky v domácnosti, kde sa údajne zdržiava so svojim partnerom bol neúspešný. Súdu tak nie je zrejmé, kde sa matka skutočne zdržiava, v akom prostredí a s akými osobami žije, či sú aktuálne bytové pomery matky vhodné pre ponechanie maloletej v osobnej starostlivosti, o to viac, keď matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prezentovala navyše aj možnosť ďalšej zmeny bydliska, a to k rodičom svojho partnera. Obdobné možno konštatovať aj vo vzťahu k príjmovým pomeroch matky, ktorá do 20. júna 2021 poberala rodičovský príspevok vo výške 405 eur, prezentovala zotrvanie na neplatennej rodičovskej dovolenke, aby mohla vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú. Z uvedeného nie je zrejmé, či je matka spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o maloletú aj plnením materiálnych potrieb maloletej, a tým dostatočne uspokojovať potreby maloletej. Do tretice je nutné poukázať aj na to, že matka aj napriek prezentovanému záujmu o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú, dvakrát opustila spoločnú domácnosť bez uvedenia dôvodu ako aj miesta kde plánuje zotrvať. Maloletú tak

dvakrát fakticky ponechala v starostlivosti otca, z toho v jednom prípade maloletú priamo ohrozila keď ju opustila v nočných hodinách a ponechala ju samú bez dozoru. Tieto skutočnosti nateraz vylučujú možnosť a najmä vhodnosť dočasného ponechania maloletej v osobnej starostlivosti matky, čím by *de facto* došlo k vytrhnutiu maloletej zo známeho a stabilného prostredia, odovzdaniu do prostredia neznámeho a vystaveniu neistoty o zabezpečovanie riadnej starostlivosti.

31. S poukazom na vyššie uvedené bolo potrebné ponechať maloletú v osobnej starostlivosti otca, ktoré prostredie maloletá dôverne pozná, a kde je o ňu zabezpečená starostlivosť od jej narodenia až doposiaľ. Námietku matky o nespôsobilosti otca zabezpečovať starostlivosť o maloletú nielen z osobnej ale i materiálnej stránky odvolací súd považuje za nedôvodnú a čiastočne účelovú. Sama matka (uvedomujúc si, že otec pracuje na nočné zmeny) ponechala maloletú v jeho starostlivosti celkom dvakrát, kedy opustila spoločnú domácnosť bez toho, aby riešila, či starostlivosť o maloletú bude v domácnosti otca riadne zabezpečená. Nie je potom namieste namietat' a spochybňovať starostlivosť otca práve v tomto štádiu. Pokiaľ ide o materiálne zabezpečenie, od odchodu matky zo spoločnej domácnosti otec zabezpečuje starostlivosť o maloletú i z materiálneho hľadiska, s výnimkou sumy 200 eur, ktorú matka zaslala otcovi matka na maloletú neprispieva pravidelným plnením. Otec tak znáša všetky náklady spojené s uspokojovaním potrieb maloletej, a tak nateraz nie je dôvod spochybňovať materiálne zabezpečenie otca.

32. Pokiaľ ide dočasnú úpravu styku matky s maloletou, odvolací súd sa stotožňuje s rozsahom úpravy styku tak, ako rozhodol súd prvej inštancie. Matka bude mať priestor stráviť čas s maloletou každý párný víkend v mesiaci, a zároveň v rozsahu dvoch dní každý nepárny týždeň v mesiaci, t.j. priebežne počas každého týždňa. Takto upravený rozsah styku matky s maloletou bude nateraz dostačujúci na to, aby nedošlo k pretrhnutiu citových väzieb medzi matkou a maloletou [REDAKOVANÉ], do času, kým rozsah styku nebude upravený v konečnom rozhodnutí. Z vyjadrenia otca k odvolaniu vyplýva, že od nariadenia neodkladného opatrenia prebieha styk matky s maloletou v tomto rozsahu bez výhrad, pričom otec umožnil matke i širší styk pri príležitosti narodenín maloletej. Na tomto mieste je nutné poukázať na to, že dočasná úprava styku tak ako bolo rozhodnuté neodkladným opatrením nebráni tomu, aby sa rodičia dohodli na prípadnom širšom styku matky s maloletou aj nad rámec rozsahu určeného súdom.

33. Pokiaľ ide o oboma rodičmi prezentované okolnosti vzájomného spolužitia, ktoré predchádzali odchodu matky zo spoločnej domácnosti, dôvody psychiatrického liečenia matky a následnú spôsobilosť matky vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú ako aj spôsobilosť otca vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú vzhľadom na nočnú právu, tieto skutočnosti sú bezpochyby významné, avšak relevantné budú až pri rozhodovaní v konaní vo veci samej.

34. Odvolací súd považuje záverom za potrebné dodať, že nariadené neodkladné opatrenie je len dočasného charakteru a o konečnej úprave osobnej starostlivosti o maloletú [REDAKOVANÉ], úprave styku ako aj výživnom pre maloletú bude rozhodnuté až v konaní vo veci samej vedenom na Okresnom súde [REDAKOVANÉ] pod sp. zn. 12P/67/2021, v ktorom bude vykonané náležité dokazovanie, v rámci ktorého obaja rodičia budú môcť dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje vo vzťahu k otcem navrhovanej úprave, rešpektujúc pritom najlepší záujem maloletej [REDAKOVANÉ].

35. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej

inštancie s použitím § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

36. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd nerozhodoval, nakoľko sa o ňom bude rozhodovať v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods.1 CSP).

37. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyselne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

V Trnave dňa 31. augusta 2021

JUDr. Katarína Slováčková
predsedníčka senátu

JUDr. Daniel Ilavský
sudca

Mgr. Jozef Mačej
sudca